

**FACTORS INFLUENCING ADAPTATION IN HEART FAILURE
PATIENTS**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF NURSING SCIENCE
(ADULT NURSING)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2008**

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

Copyright by Mahidol University

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวของผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว (FACTORS INFLUENCING ADAPTATION IN HEART FAILURE PATIENTS)

อรุณประไพ บัวพันธุ์ 4836915 NSAN / M

พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: เพ็ญจันทร์ เสรีวิวัฒนา, M.Sc., อรวรรณ ศรียุคศุทธ, D.S.N., ปิยาณี คล้ายนิล, Ph.D.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงทำนาย เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวของผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ป่วยโรคหัวใจที่ยังไม่มีอาการภาวะหัวใจล้มเหลว และเคยมีอาการภาวะหัวใจล้มเหลว ที่เข้ารับการรักษาในแผนกผู้ป่วยนอกอายุรกรรมหัวใจ สถาบันโรคทรวงอก จังหวัดนนทบุรี จำนวน 109 ราย เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามในระหว่าง เดือนตุลาคม ถึง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2550 เครื่องมือที่ใช้ คือ ข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามภาวะซึมเศร้า และแบบสอบถามการปรับตัว วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุแบบปกติ

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการปรับตัวระดับปานกลาง ($\text{mean} = 71.50$, $\text{S.D.} = 10.19$) และไม่มีภาวะซึมเศร้า ($\text{mean} = 7.22$, $\text{S.D.} = 7.67$) โดยภาวะซึมเศร้ามีความสัมพันธ์ทางลบกับการปรับตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.397$, $p, .01$) รายได้ และระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .269$, $p < .01$; $r = .207$, $p < .05$) ตามลำดับ และเมื่อวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า ภาวะซึมเศร้า รายได้ และระดับการศึกษา สามารถทำนายการปรับตัวของผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001, .021, และ .033 ตามลำดับ ซึ่งภาวะซึมเศร้า รายได้ และระดับการศึกษามีอำนาจการทำนายการปรับตัวของผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = -.453$, .205 และ .203; $p < .05$) ตามลำดับ ซึ่งปัจจัยบางประการ ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ สถานภาพสมรสระดับการศึกษา ระยะเวลาในการเจ็บป่วยและภาวะซึมเศร้าสามารถร่วมกันทำนายการปรับตัวของผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวได้ร้อยละ 29.2 ($R \text{ square} = .292$, $p < .05$)

ข้อเสนอแนะจากการศึกษานี้ คือ พยาบาลควรประเมินภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะผู้ป่วยอายุน้อยที่มารับการรักษาในโรงพยาบาล และการวางแผนปฏิบัติการพยาบาลที่ครอบคลุมปัญหาของผู้ป่วยรวมทั้งป้องกันภาวะซึมเศร้าและส่งเสริมให้ผู้ป่วยปรับตัวได้อย่างเหมาะสมต่อไป

FACTORS INFLUENCING ADAPTATION IN HEART FAILURE PATIENTS

ARUNPRAPAI BUAPAN 4836915 NSAN / M

M.N.S. (ADULT NURSING)

THESIS ADVISORS: PENCHUN SAREEWIWATTHANA, M.Sc.,

AURAWAMON SRIYUKTASUTH, D.S.N., PIYANEE KLAININ, Ph.D.

ABSTRACT

This study was a predictive research which aimed at examining factors that influence the ability for adaptation of heart failure patients. The sample was composed of 109 patients with heart failure of stage B or stage C who followed up at heart clinic of outpatient department, Chest Disease Institute. They were 18 years old and older. The instrument for collecting data consisted of 3 parts:

1) a demographic data questionnaire; 2) the Center for Epidemiologic Studies Depression (CES-D) questionnaire of which the alpha value scale was 0.88; and 3) an adaptation questionnaire of which the alpha value scale was 0.79. Data were collected from October to November 2007. The obtained data were analyzed using descriptive statistics, the Pearson's Product Moment correlation coefficient and the enter type of multiple regression analysis.

The findings showed that the adaptation of the sample was at a fair level (mean= 71.50, S.D. = 10.19), and there was no depression (mean = 7.22 S.D. = 7.67). Depression was significantly and negatively related to adaptation ($r = -.397$, $p < .01$). Income and educational level were significantly and positively related to adaptation ($r = .269$, $p < .01$; $r = .207$, $p < .05$). The factors which could significantly predict the adaptation of the sample included depression, income, and educational level with a p-value of .000, .021, and .033, respectively. The β of depression, income, and education were -.453, .205, and .203, respectively. Certain factors comprising gender, age, marital status, education, income, duration of illness, stage of heart failure and depression could simultaneously explain the variance of the adaptation by 29.2 % (Adjusted R square = .235, R square = .292) with a statistical level of .05.

This study suggested that nurses need to assess depression in young patients with heart failure, especially in low income patients with various stages of heart failure. Nursing intervention for the prevention of depression in heart failure patients should be emphasized in order to gain more adaptive health behavior.

KEY WORDS: ADAPTATION / DEPRESSION / HEART FAILURE

147 pp.